

XXXXVII. PHẨM CHƠN NHƯ

01

Lúc bấy giờ, các Thiên tử cõi Dục, cõi Sắc mỗi vị đều mang bột hương Đa-yết-la, Đa-ma-la, chiêm đàn ở cõi trời, lại cầm hoa sen xanh, hoa sen đỏ, hoa sen vàng, hoa sen trắng, hoa mỹ diệu hương, hoa mỹ diệu âm, hoa đại mỹ diệu âm của cõi trời, từ xa rải cúng Phật, rồi đi đến chỗ Phật, đánh lễ sát chân, lui đứng một bên bạch: Bạch Thế Tôn! Bát-nhã-ba-la-mật-đa như thế rất là sâu xa, khó thấy, khó biết, chẳng thể suy tầm, vượt cảnh suy tầm, vi diệu vắng lặng. Người trí tuệ thông minh mới có thể biết được, chẳng phải kẻ tầm thường trong thế gian có thể tin thọ. Ngay khi chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột của chư Phật, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, ở trong kinh Bát-nhã-ba-la-mật-đa sâu xa này, đều nói thế này: Sắc tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là sắc; thọ, tưởng, hành, thức tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là thọ, tưởng, hành, thức.

Nhãn xứ tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là nhãn xứ; nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ.

Sắc xứ tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là sắc xứ; thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ.

Nhãn giới tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là nhãn giới; nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý giới tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý giới.

Sắc giới tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là Sắc giới; thanh, hương, vị, xúc, pháp giới tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là thanh, hương, vị, xúc, pháp giới.

Nhãn thức giới tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là nhãn thức giới; nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý thức giới tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý thức giới.

Nhãn xúc tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là nhãn xúc; nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xúc tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xúc.

Các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra; các thọ do nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xúc làm duyên sanh ra tức là trí nhất thiết trí,

trí nhất thiết trí tức là các thọ do nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xúc làm duyên sanh ra.

Địa giới tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là địa giới; thủy, hỏa, phong, không, thức giới tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là thủy, hỏa, phong, không, thức giới.

Vô minh tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là vô minh; hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là hành cho đến lão tử.

Bồ thí Ba-la-mật-đa tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là bồ thí Ba-la-mật-đa; tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là tịnh giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Pháp không nội tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là pháp không nội; pháp không ngoại, pháp không nội ngoại, pháp không không, pháp không lớn, pháp không bằng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là pháp không ngoại cho đến pháp không không tánh tự tánh.

Chơn như tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là chơn như; pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, định pháp, trụ pháp, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghì tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là pháp giới cho đến cảnh giới bất tư nghì.

Bốn niệm trụ tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là bốn niệm trụ; bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là bốn chánh đoạn cho đến tám chi thánh đạo.

Thánh đế khổ tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là Thánh đế khổ; Thánh đế tập, diệt, đạo tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là Thánh đế tập, diệt, đạo.

Bốn tịnh lự tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là bốn tịnh lự; bốn vô lượng tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là bốn vô lượng, bốn định vô sắc tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là bốn định vô sắc.

Tám giải thoát tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là tám giải thoát; tám thắng xứ tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là tám thắng xứ; chín định thứ đệ tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là chín định thứ đệ; mười biến xứ tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là mười biến xứ.

Pháp môn giải thoát không tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là pháp môn giải thoát không; pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện.

Năm loại mắt tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là năm loại mắt; sáu phép thần thông tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là sáu phép thần thông.

Pháp môn Tam-ma-địa tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là pháp môn Tam-ma-địa; pháp môn Đà-la-ni tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là pháp môn Đà-la-ni.

Mười lực Phật tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là mười lực Phật; bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là bốn điều không sợ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng.

Quả Dự-lưu tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là quả Dự-lưu; quả Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là quả Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán.

Quả vị Độc-giác tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là quả vị Độc-giác.

Trí nhất thiết tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là trí nhất thiết; trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng.

Quả vị giác ngộ cao tột của chư Phật tức là trí nhất thiết trí, trí nhất thiết trí tức là quả vị giác ngộ cao tột của chư Phật. Vì sao? Vì hoặc chơn như của sắc, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của thọ, tưởng, hành, thức, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của nhãn xứ, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất

cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của sắc xứ, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của nhãn giới, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý giới, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của Sắc giới, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của thanh, hương, vị, xúc, pháp giới, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của nhãn thức giới, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý thức giới, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của nhãn xúc, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xúc, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của các thọ do nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xúc làm duyên sanh ra, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của địa giới, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của thủy, hỏa, phong, không, thức giới, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của vô minh, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của bố thí Ba-la-mật-đa, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của pháp không nội, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của pháp không ngoại, pháp không nội ngoại, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bán tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của chơn như, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, định pháp, trụ pháp, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghì, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của bốn niệm trụ, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của Thánh đế khổ, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của Thánh đế tập, diệt, đạo, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của bốn tịnh lự, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của bốn vô lượng, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của bốn định vô sắc, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của tám giải thoát, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của tám thắng xứ, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của chín định thứ đệ, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của mười biến xứ, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của pháp môn giải thoát không, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của năm loại mắt, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không

hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của sáu phép thân thông, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của pháp môn Tam-ma-địa, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của pháp môn Đà-la-ni, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của mười lực Phật, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của quả Dự-lưu, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của quả Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của quả vị Độc-giác, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của trí nhất thiết, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận; hoặc chơn như của trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Hoặc chơn như của quả vị giác ngộ cao tột của chư Phật, hoặc chơn như của trí nhất thiết trí, hoặc chơn như của tất cả pháp, đều là một chơn như, không hai, không khác, cũng không cùng tận.

Quyển Thứ 318

HẾT